

[Borgbjerg.]

til at betyde nogen Overskridelse, det er muligt. Nu vel, vi vilde ikke naa det Formaal, som Ministeren sætter sig, at faa Folketingsmændenes Antal skaaret ned.

Det vilde endvidere kræve en Grundlovsændring. Men jeg mener, at vi nu er kommet til, at vi ikke længere behøver at omgaas dette Ord Grundlovsændring med alt for stor Frygt. Der er gaaet omtrent to Syvaar, en 13—14 Aar, siden den sidste større Grundlovsforandring, saa det vil ikke virke afskrækkende paa os at gaa til en Grundlovsforandring, hvis det er den eneste Maade, hvorpaa vi kan faa et andet og bedre Valgsystem til Folketinget end det, vi nu har.

Men dertil kommer, hvad den sidste ærede Taler sagde, at det gælder om at faa et sikkert og klart Folkestyre, et regeringsdygtigt Styre her i Landet. Det tror jeg netop, vi samtidig kunde naa gennem en Grundlovsændring.

Og endelig kunde vi for det tredie naa dette at faa Rigsdagsmændenes Antal skaaret væsentligt ned. Det, der kan naas af Landstingsnedskaering indenfor den grundlovmæssige Ramme, er jo ret ubetydeligt, højst en 6 Mandater. Men vi kunde ved en Grundlovsændring naa at faa hele Landstinget skaaret bort. Det vilde være en Beparelse af 76 Mandater, ja, grundlovmæssigt endda 78, og saa gjorde det vel ikke saa meget, om der i visse Tilfælde — det blev endda maaske de sjældnere Tilfælde — blev en lille Forøgelse af Folketingets Medlemsantal; vi vilde dog i det hele og store sikkert naa en Nedskaering af Rigsdagsmændenes Antal med et halvt Hundrede Mandater.

Paa det Grundlag er vi særdeles villige til at forhandle, og jeg tror netop, at vil man have Folkestyre, vil man et regeringsdygtigt Styre her i Landet, saa er det i Virkeligheden den eneste Vej at gaa. Og mon ikke Tiden ogsaa i anden Henseende er inde dertil? Vi har i de sidste Aar læst og hørt en Del om disse antiparlamentariske Stemninger ude omkring, i dette Land som i andre. Dette Spørgsmaal blev ogsaa drøftet paa den interparlamentariske Conference i Sommer i Berlin, og det beskæftiger Sindene rundt omkring. Men naar det kommer til Stykket, viser det sig altid, at fra selve Folkestyrets Princip, fra selve den lige og almindelige Valgrets Idé er der meget faa, der vil gaa, til syvende og sidst herhjemme vel næsten slet ingen.

Jeg har ganske vist set, at et Medlem af det konservative Folkeparti, det ærede

Medlem Hr. Bindslev, for nylig har holdt en Tale i meget aristokratisk, katolicerende Retning: Autoritet, nogle faa Mænd, baade kirkeligt og samfundsmæssigt. Det er dog vist en ganske enlig Røst indenfor det Parti, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller nu nyder den Ære at være Formand for. Men vi har hørt fra anden Side, fra en Side, der i mange Henseender vist staar det ærede Medlem Hr. Bindslev nær, nemlig det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft, Udtalelser om, at han var meget villig til at gaa til en Forandring af Forfatningen, saaledes at Landstinget forsvandt, det vil sige, saaledes at Landstinget blev grundændret, at man gik over til en raadgivende Erhvervsrepræsentation.

Dette er nu heller ikke noget nyt Spørgsmaal. Fra min tidligste Ungdom husker jeg, jeg har mødt denne Tanke, naar man beskæftigede sig med Forfatningsspørgsmaal herhjemme og ude omkring i hele Verden. Det var vist i 1909, vi i et Udvalg her i Folketinget meget omhyggeligt gennemgik alle disse Spørgsmaal og i Virkeligheden lagde Grunden til Forfatningsforandringen af 1915, og dér var dette Spørgsmaal ogsaa fremme, idet der kom Antydninger fra daværende konservative Medlemmers Side, Johan Knudsen og Hammerich, om, at de kunde tænke sig at gaa bort fra den privilegerede Valgret, naar de fik noget i Retning af Erhvervsrepræsentation i Stedet.

De vilde ikke selv udarbejde et Forslag, saa gjorde jeg mig den Ulejlighed i Udvalget at udarbejde et saadant Forslag, ikke som mit eget, men som et Eksempel paa, hvordan det kunde formes, og hvis jeg ikke tager fejl, vil man kunne finde det i den gamle Udvalgsbetænkning fra 1909. Jeg føjede ganske vist til, at naar Erhvervsorganisationerne skulde repræsenteres, skulde de ogsaa repræsenteres forholdsmæssigt efter Medlemstal, altsaa de samvirkende Fagforbund, Husmandsforeningerne o. s. v. skulde være stærkere repræsenterede end Fabrikantforeningerne o. s. v. Det vakte ikke stort Bifald fra den Side, man syntes at tabe noget af Interessen derfor, naar man dog alligevel ikke kunde blive ved Mindretalsstyret, men skulde over til Flertalsstyret.

Hvad selve Tanken om en Erhvervsrepræsentation angaar, har jeg det imod den, at jeg tror slet ikke, man naar, hvad man vil. Man tror, man faar en bedre Rigsdag. Jeg tror, at hvis der er en Nisse, saa flytter han med. Menneskene bliver nu ikke meget anderledes, efter som de vælges rent politisk eller de vælges af Erhvervs